

■ CONVIVENZA

Ina pandemia en cuschina

DA VIOLA CADRUVI*

Dapi in temp n'è la vita betg pli la medema. Mes mintgadi è mess sutsura. I dat mo anc in tema. Mez da mes chau è adina occupà e nagin di passa senza ch'jau ma fatschentia cun questa chaussa. Tuttenina gira tut enturn ella. Ed jau tschent cun ina giada en dumonda ina massa. Sun malsegira. Tge dastg'ins? Tge na dastg'ins betg? Tge è uss responsabel?

Jau discutesch cun amis ed amias, cun enconuscents e betg enconuscents. Analog e digital. Survegn cusseglis buns e main buns. Dapertut chatt'ins recumandaziuns. En l'internet, en broschuras, il palpìri sa mantuna ed jau na sai betg pli tge tips suendar.

Co dumagnar? Tge salvar, da tge sa disfar? Ina dumonda suonda la proxima e tuttenina sun jau pigliada en ina bubble dad infurmaziun, dischinfurmaziun ed irritaziun. Plain disgust, ma era cun ina purziun fascinaziun observesch jau ils schabetgs, il progredir. Jau ballantsch tranter acziunissem e laisser-faire e ma dumond co che tut quai duai sa sviluppar en il futur ...

Tut mo pervia da quelas stoda chamulaunas da mangiativas! Cura ch'el-las èn entradas en mia vita, eran tuttenina tut mes

plans invans. Atgnamain leva jau ir a far ina bella spassegiada, giudair ils davos bels dis da l'atun, forsa baiver insanua in café. Ma lura hai jau remartgà questas pitschnas cogas en il glas cun ils sems-zitga e n'hai già nagina minuta pli en paus.

L'emprim na saveva jau gea gnanca cun tge ch'jau aveva da far. Jau era simplamain totalmain disgustada. Per chattar ora da tge ch'i sa tracta (e per parter in pau mes disgust) hai jau tramess vinavant in pitschen video ad enconuscents ed enconuschentas. Las reacziuns vegnan pron-tamain:

Uäääh! – Quai èn chamulaunas da mangiativas. – Haha, bun divertiment, uss poss schubregiar mintga chantun da la cuschina! – Oumann, uss poss strair davent tut las mangiativas che vus avais a chasa. Té, farina, müesli, nuschs, spezaria ... – N'abitais vus betg en in'abitaziun veglia? Quai vegn stodus da vegnir ora cun quels tierlis.

Uschia ha il circus pia cumenzà. L'emprim na leva jau betg crair che quai saja tut talmain nausch. Tge teater pervia d'in per insectins. Lura hai jau dentant cumenzà a googlar. Las malsegirtads èn vegnidias pli grondas. Mintgin aveva auters tips tge che gidia. Schubregiar cun aschieu, cun savun, se-gir betg cun aschieu, mo cun aua. Metter si traplas u duvrar vespras satiglias, bittar davent tut las mangiativas u mo quellas cun en chamulaunas. I suondan notgs senza sien. Stgatschar, procrastinar, obser-var tranter daletg e disgust co ch'ils animalets sa multi-plitgeschan, far vinavant, ma mai entiramain libra en ils patratgs.

Lura è vegnì il punct ch'jau stueva la finala far insatge. Acziunissem brutal era la consequenza. Jau hai schubregià mintga chantun. Cun aschieu, savun ed aua. Ma cun quai n'eri betg a fin. I suonda la dismessa da tut las bellas mangiativas, la chatscha desperada cun il mazza-mustgas, la segunda unda da schubregiar, tschentar si fallas, il spetgar, la malsegirtad, la tema d'ina nova pandemia. Tgi sa, sche tut quai smetta insacura.

*Viola Cadruvi ha studegià germanistica, istoria e rumantsch a l'Università da Turitg. Mintgatant lavura ella vi da sia dissertaziun e mintgatant sco scolasta, ma bunamain adina scriva ella.